

Til Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep,
0030 Oslo

NOU 20003:14 – UTTALELSE TIL PLANLOVUTVALGETS UTREDNING

Det vises til Planlovutvalgets andre delutredning NOU 2003:14 "Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven II" (heretter omtalt som "forslaget").

SOSI-arbeidsgruppe 9 (plandata) har nå i en ti-årsperiode ivaretatt nasjonal standardisering etter Plan- og bygningsloven innenfor SOSI-standardens plankapittel. SOSI-plandatagruppen har vurdert Planutvalgets forslag i lys av arbeidsgruppens eget arbeid med standard for digitale planer og enkeltsaker etter Plan- og bygningsloven. Dagens standard omfatter rikspolitiske retningslinjer/bestemmelser, fylkesplan, kommuneplanens arealdel/kommunedelplaner, regulerings- og bebyggelsesplaner, enkeltvedtak (sak og tiltak) og tilleggsinformasjon i form av illustrasjonsplaner.

På denne bakgrunn vil SOSI-plan-arbeidsgruppen komme med følgende uttalelse:

1) **Krav til elektronisk materiale**

Det er positivt at Planlovutvalget i forslaget legger opp til mer bruk av elektroniske hjelpemidler og arbeidsprosesser. Elektroniske hjelpemidler og arbeidsprosesser vil innebære klare effektiviseringspotensialer både for forslagsstillere og offentlige myndigheter, og det at forslaget har en klar holdning til dette spørsmålet vil kunne bidra til å korte ned overgangsfasen fra manuell til digital arbeidsform. Planlovutvalgets forslag oppfattes på dette punktet å være en klar forbedring av nåværende lov.

Utvalgets forslag til nye bestemmelser i kap. 3 bør taes inn som endringer i dagens lov, uten å vente på en ny plan- og bygningslov. Det er viktig at disse bestemmelsene snarest gjennomføres, både for at både kommunene og den private bransje skal få klarere retningslinjer og at den sentrale tilretteleggingen som f.eks i ByggSøk skal få en sikrere basis. Når slike bestemmelser gjøres gjeldende må det også være på plass nødvendige forskrifter og standarder, jfr kommentarene i pkt 4.

2) **Gjennomløpende begreper i flere plannivå**

Planlovutvalgets forslag innebærer gjennomgripende endringer i den digitale standarden for plan, spesielt gjelder dette nye plantyper med behov for nytt kodeverk.

Med dagens lov er det problematisk å kunne aggregere informasjon fra reguleringsplaner opp til kommuneplan-nivå. Planlovutvalgets forslag ser ut til å legge bedre til rette for dette når det foreslås gjennomløpende begreper i flere plannivå. SOSI-plan-arbeidsgruppen vil peke på at inndelingen av gjennomløpende begreper bør være slik at aggregering er mulig, men må også være entydige slik at det ikke er mulig å forveksle samme type areal på forskjellig plannivå med forskjellig juridisk virkning.

I dag er dette løst ved at regulerings-/bebyggelsesplan og kommune(del)plan har forskjellige betegnelser for sin arealbruk, henholdsvis REGFORM (reguleringsformål) og OPLAREAL (arealbruk i oversiktsplan)

3) Hensynssoner

SOSI-plan-arbeidsgruppen er glad for forslaget om bruk av hensynssoner. Dette fordi det understøtter arbeidsgruppens tolkninger som er benyttet for å kunne utarbeide standard for gjengivelse av planer etter dagens lovverk hvor slik oppdeling i arealbruk og andre soner var eneste mulighet for praktisk gjennomførbar gjengivelse av dagens planer digitalt.

4) Behov for nytt kodeverk

Planlovutvalgets forslag innebærer behov for større endringer i standarden for digital gjengivelse av planer etter Plan- og bygningsloven. Dette kodeverket forutsettes å være på plass når loven trer i kraft. Det er et møysommelig og stort arbeid å utarbeide et komplett og godt kodeverk. Denne oppgaven bør ikke undervurderes i forarbeidene og er kritisk i og med at flere kommuner allerede har gått over til hel-elektronisk håndtering av planer.

5) Gjennomføring av standardiseringsarbeidet ved foreslått lovendring

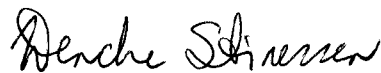
SOSI-plan-arbeidsgruppen vil også peke på at dagens standard har blitt til som følge av et frivillig og egenbetalt arbeid fra arbeidsgruppens deltakere og vedtatt etter konsensus-prinsippet (dvs at alle er enige). SOSI-plan-arbeidsgruppen mener at arbeidet med kodeverk som følge av foreslåtte lovendringer ikke bør løses på denne måten, men ved at Miljøverndepartementet har sterkere føring på utarbeidingen av kodeverket.

6) Avklare eiendomsforhold

Første delutredning inneholdt muligheter for å kunne kreve at forslagstiller avholder kartforretning for å avklare eiendomsforhold. Dette er senere utelatt. SOSI-plan-arbeidsgruppen vil peke på at digitale planer i større grad setter krav til korrekt grunnlagsmateriale. Arbeidsgruppen anbefaler derfor at muligheten for å kunne kreve kartforretning for å avklare eiendomsforhold, bør tas inn igjen i lovforslaget for å unngå unødige rettstvister etter at planen er vedtatt.

Trondheim 1.des.2003

På vegne av SOSI arbeidsgruppe 9 (plandata)

Wenche Stinessen

(arbeidsgruppens leder)